

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Жешувський університет (Республіка Польща)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)**

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної конференції

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

12 грудня 2019 року

**Харків
2020**

компетентнісного, рефлексивного наукових підходів. Порядок їх подання розглядається відповідно до загальноприйнятої у сучасній науці схеми методологічного аналізу, яка передбачає чотири рівні: філософський, загальнонауковий, конкретно-науковий, технологічний. Наголосимо, що на кожному із зазначених наукових підходів базуються окремі аспекти партнерської взаємодії суб'єктів освітнього процесу в початковій школі.

Список використаних джерел:

1. Дубасенюк О.А., Вознюк О.В. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. С.11-18.
2. Желанова В.В. Контекстне навчання майбутнього вчителя початкових класів: теорія і технологія : монографія. Луганськ: Вид-во «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 482 с.
3. Заблоцька О.С. Компетентнісний підхід як освітня інновація: порівняльний аналіз. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/2473/1/63-68.pdf>. (дата звернення 26.11.19).
4. Слюсаренко Н., Кульбацька М. Суб'єкт-суб'єктний підхід до організації педагогічного процесу. URL: http://dsru.edu.ua/pedagogics/arhiv/33_1_2015/25.pdf. (дата звернення 27.11.19).
5. Ткачова Н. О. Аксіологічний підхід до організації педагогічного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі : монографія. Луганськ: Вид-во «Каравела», 2006. 300 с.
6. Шапарь В.Б. Новейший психологический словарь. Ростов н/Д: Феникс, 2005. 808 с.
7. Якиманская И. С. Разработка технологии личностно-ориентированного обучения. *Вопросы психологии*. 1995. № 2. С. 9-15.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ

Кабанська О. С.

кандидат педагогічних наук

доцент кафедри англійської філології

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна

Пліс В. П.

викладач кафедри методики та практики викладання іноземної мови

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

м. Харків, Україна

Стрельченко Д. В.

викладач кафедри англійської мови

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

м. Харків, Україна

У тезах визначено суть цифрових технологій, наведено їх класифікації, розкрито роль та місце цих технологій в освітньому процесі закладів вищої педагогічної освіти. Висвітлено педагогічний потенціал та основні переваги застосування цих технологій у професійній підготовці майбутніх учителів-філологів.

Ключові слова: цифрові технології, професійна підготовка, майбутній учитель-філолог, філологічні предмети.

The essence of digital technologies has been determined in the article. The classification of them has been revealed. The role and place of these technologies in the educational process of higher education institutions has been disclosed. The pedagogical potential and the main advantages of using these technologies in the education of future philology teachers have been highlighted in the article.

Keywords: digital technologies, education, philology teacher, philology.

Для кожної людини мова є не тільки основним засобом комунікації з іншими членами суспільства, але й найціннішим духовним скарбом, який охоплює всі глибинні пласти життя народу та концентрує в собі найбільш значущі його культурні надбання, що накопичувались упродовж багатьох століть. Функціонування мови в сучасному суспільстві являє собою складний процес, який тісно пов'язаний практично з усіма (соціальними, культурними, науковими тощо) аспектами життєдіяльності населення. У світлі цього забезпечення оволодіння молоддю рідної та іноземних мов, стимулювання їх подальшого розвитку є важливим фактором активізації суспільної свідомості, а як наслідок цього – сприяння прогресу людства. Атож проблема підвищення якості професійної підготовки майбутніх вчителів-філологів у вищій школі набуває сьогодні особливої актуальності.

Як встановлено, учені висловлюють різні точки зору щодо успішного розв'язання цієї проблеми. Зокрема, О. Семенов стверджує, що результатом сучасної професійної підготовки майбутніх вчителів-філологів має стати сформованість у них професійної компетентності – інтегральної професійно-особистісної якості, яка проявляється в оволодінні людиною сукупністю професійно необхідних компетенцій: мовної, комунікативної, лінгвістичної, лінгвокультурознавчої, педагогічної, психологічної, дослідницької й мовно-інформаційної [6, с. 16-24]. За висновками авторки, чільне місце в реалізації цієї підготовки мають займати сучасні інформаційні технології, які є дієвим засобом підвищення якості вищої педагогічної освіти [6, с. 241].

О. Карабін наголошує, що сучасна професійна підготовка майбутніх учителів філологічних предметів має забезпечувати не тільки засвоєння ними визначеного обсягу професійних знань та вмінь, але й достатній рівень інформаційної культури. При цьому сьогодні одним із найбільш ефективних інструментів для успішного вирішення професійних завдань та постійного підвищення фахівцем рівня своєї професійної компетентності є інформаційні освітні технології [3].

Під час проведення дослідження встановлено, що в сучасному освітньому процесі чільне місце має відводитися так званим цифровим технологіям. Проте в

науковій літературі відзначається, що в цьому плані у вітчизняній вищій освіті, у тому числі педагогічній філологічній освіті, спостерігаються суттєві проблеми, у першу чергу такі: 1) зазначені технології розвивається в Україні достатньо хаотично та ізольовано від академічної освіти; 2) у вищій школі дотепер домінують застарілі методики викладання, недостатньо інтенсивно впроваджуються навчальні європейські стандарти, багато викладачів не відрізняються високою підготовленістю та досвідченістю в плані використання зазначених технологій; 3) слабка доступність цифрових технологій для освітнього процесу стали основною причиною достатньо низького рівня цифрової грамотності людей в усіх сегментах державної системи освіти (дошкільної, початкової, середньої, вищої) [4, с. 196].

Як з'ясовано в процесі дослідження, цифрові освітні технології є різновидом інформаційних технологій, що передбачають роботу з цифровими ресурсами – окремими об'єктами, які представлені в цифровій (електронній) формі та призначені для досягнення поставлених освітніх цілей. На основі аналізу наукової літератури з'ясовано, що за типом інформації ці ресурси включають такі групи: 1) з текстовою інформацією (підручники й навчальні посібники; першоджерела і хрестоматії; книги для читання; словники, довідники, енциклопедії тощо); 2) з візуальною інформацією (колекції ілюстрацій, фотографій; відеофрагменти процесів і явищ, демонстрації дослідів; статичні й динамічні моделі; об'єкти віртуальної реальності; інтерактивні моделі; символні об'єкти: схеми, діаграми, формули тощо); 3) з комбінованою інформацією (підручники, навчальні посібники, першоджерела і хрестоматії, книги для читання, енциклопедії, словники, періодичні видання); 4) з аудіо інформацією: (звукозаписи виступів, музичних творів, запису звуків живої й неживої природи тощо); 5) з аудіо й відео інформацією (аудіо- й відео об'єкти живої та неживої природи, предметні екскурсії, енциклопедії); 6) інтерактивні моделі (предметні лабораторні практикуми й віртуальні лабораторії); 7) зі складною структурою (підручники, навчальні посібники, першоджерела й хрестоматії, енциклопедії) [5].

Зазначимо, що за освітньо-методичними функціями виокремлюють такі цифрові освітні ресурси: 1) електронні підручники (оригінальні електронні підручники, предметні навчальні системи, предметні навчальні середовища); 2) електронні навчальні посібники (репетитори, тренажери; навчальні й навчальні-контролюючі, ігрові, інтерактивні ресурси; предметні колекції; довідники та словники; практичні та лабораторні системи; 3) електронні навчально-методичні комплекси (предметні освітні та програмно-методичні комплекси, предметні навчально-методичні середовища; інноваційні навчально-методичні ресурси); 4) електронні видання контролю (тести, тестові завдання, методичні рекомендації з тестування; інструментальні засоби) [5].

Як визначено на основі опрацювання відповідної наукової літератури [1-3; 5; 7], впровадження цифрових технологій у професійну підготовку майбутніх вчителів-філологів дає змогу значно підвищити ефективність цього процесу. Зокрема, використання цих технологій дає студентам філологічних спеціальностей змогу підвищити якість готовності до лекційних, семінарських та практичних занять з фахових дисциплін, успішно опанувати національний

колорит рідної та іноземної мов, вдосконалювати навчальні, дослідницькі та професійні вміння, у тому числі вміння використовувати комп'ютерні засоби в майбутній педагогічній діяльності, розвивати критичне та творче мислення. А це, у свою чергу, сприяє перетворенню кожного студента в активного суб'єкта свого професійно-особистісного становлення. Водночас важливо відзначити, що використання цифрових технологій в освітньому процесі вищої школи буде ефективним лише за умови високого рівня цифрової культури викладачів.

Список використаних джерел:

1. Бобрицька В. І., Процька С. М. Комп'ютерно орієнтована освіта майбутніх філологів : навч.-метод. посіб. Полтава, 2016. 136 с.
2. Вернигора О. Л. Використання ІКТ як чинник у формуванні лінгвокраїнознавчої компетентності майбутніх філологів. Молодий вчений. 2019. № 7.1 (71.1). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/7.1/1.pdf>.
3. Карабін О. Й. Роль інформаційних технологій у підготовці майбутніх учителів гуманітарних дисциплін. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2011. № 4. URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/ejournals/Vnadps/2011_4/11koiugd.pdf.
4. Пашков А., Щаслива Л., Щасливий А. Інклюзія та цифрові технології в освіті як сучасні методи змішаного навчання для людей з особливими потребами. *Формування публічної служби, чутливої до людей з особливими потребами: цифрові технології* : матеріали Науково-практичної конференції за міжнародною участі (Київ, 10 листопада 2017 р.). К., 2017. С. 194-198.
5. Поначугин А. В., Лапыгин Ю. Н. Цифровые образовательные ресурсы вуза: проектирование, анализ и экспертиза. *Вестник Мининского университета*. 2019. Т. 7, № 2. URL: <https://vestnik.mininuniver.ru/jour/article/view/984/722#>
6. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія. Суми, 2005. 404 с.
7. Шарова Т., Шаров С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій під час викладання історії української літератури. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія : Філологія. 2016. Вип. 2. С. 315-318.

ТЕХНОЛОГІЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Кайдалова Л. Г.

доктор педагогічних наук, професор
завідувач кафедри педагогіки і психології
Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна

Фесенко В. Ю.

кандидат історичних наук
старший викладач кафедри педагогіки і психології
Національний фармацевтичний університет

дослідженнях вітчизняних і китайських учених

Сергєєва О. А.

Розвиток науково-дослідної компоненти в освітньому процесі закладів вищої освіти США **314**

Хоу Ісюань

Проблеми стимулювання майбутніх учителів хімії до професійної самореалізації в освітньому середовищі України і Китаю **318**

Хуан Тівень

Особливості організації освітнього процесу студентів-музикантів у закладах вищої освіти в КНР **321**

Чжан Ян

Вплив національно-культурних традицій на розвиток музичної освіти в КНР (друга половина ХХ ст.) **323**

Щебликіна Т. А., Джоу Юнь

Історичні передумови розвитку вокально-педагогічної освіти в Китаї **327**

Ян Чженьюй

Передумови становлення вищої музичної освіти в КНР **330**

Sollied S.

Experiences from parental guidance in Norwegian shelters **333**

张国民

未来的编舞者必须在教孩子跳舞之前做好充分的准备。

Чжан Гомінь

Підготовка майбутніх хореографів для роботи у дитячих танцювальних колективах КНР **337**

Секція Х

Актуальні питання професійної підготовки фахівця

Васильєва О. В., Чень Жуйцзюнь

Проблема формування вміння виконавської інтерпретації в майбутніх викладачів вокалу **342**

Єпіхіна М. А.

Наукові підходи у дослідженні партнерської взаємодії майбутнього вчителя початкової освіти **345**

Кабанська О. С., Пліс В. П., Стрельченко Д. В.

Використання цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх вчителів-філологів **348**

Кайдалова Л. Г., Фесенко В. Ю., Шварп Н. В.

Технологія змішаного навчання у підготовці майбутніх фахівців охорони здоров'я **351**

Климентьєва О. С.

Підготовка майбутніх правоохоронців до розв'язання конфліктів **355**

Корнюш Г. В.

Медіаграмотність викладача іноземної мови як вимога часу в контексті вирішення завдань іншомовної підготовки студентів закладів вищої освіти **358**